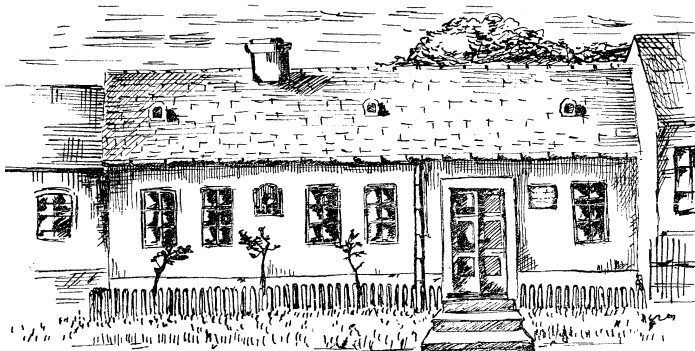

HABRŮVKA

Občasník obce Diváky

Číslo 2

srpen 2014

NA TATÍNKA A MAMINKU

Na den sv. Feliciána.

V tichoučkém ránu mile se zahřívala včerejší bouří zchlazená zem, Vzduch tělo hladil jak vlažná lázeň. – Zkrásnělá příroda leskla se rosou, příjemně pařila se měkounká půda, zlatem a jiskrami blyštěla kdekterá po bouři zbylá louž.

Na hebkém trávníku před Kocmánkovým statkem hrají si tři bosáčci: čtyřletá buclatá Babuška s pětiletým Janíčkem, a oběma pomáhá tříletý Tvrd'ochův Jozífek s ušpiněným mlíčkem v zející „ráně“ gati. - - Jedné hry nechali, začali hned druhou a šumoří tak a na slunci se převracejí od božího dne. Pohráli si už na pasáky, kočičky, stavěli domek i s chlívkem pro kozu, dělali procesí a s pláčem skončili hru na koně, když Jozífek nestačil úprku bujně s provázekem v zubech vzpínající se Babušky. Trhla sebou, a Jozífek o kámen rozrazil si pysk. Pohráli si i na školu. Janíček z pohozeného kusu novin četl si v divné jakési řeči neznámého dílu světa s brejlemi ze slámy zrobenými na nose jak nějaký bakalář.

Umdlěli.

Ale nedala zahálet dětská, teplem a vzduchem vzpružená krev.

„Budem si hrát na tatínka a na maminku. Te budeš maminko a já tatínkem a tudkaj Jozífek bude našim chlapcem.“

To navrhnul Janíček.

„A te pudeš na rolí a já bodo vařit,“ přihlásila se ihned Babuška a hodila sukýnkami, jako by jí rázem narostlo dvacet let.

Janíček vzal Jozífkův vůz, požeňnal se zmotaným křížem, jak vidal u velkých, a že teda pojede.

Jozífek sehnal pár kamínků, posadil se k nim a s proutkem v ruce pásl housata.

„Měla bes hjít na rolí se mnó a potem teprv možeš vařit,“ Zastavil se Janíček s rozjetou už fúrou a ohlídl se po své Barboře.

„Ja, ha co si počnem, deš se nám tadyk narodí chlapeček a me bodeme přečť?“ s rukama za zády namítla Babuška.

„Eh, zvostaň si teda doma,“ s opovržením mužského plemene k babímu rodu rozhodnul Janíček, pobídnul bičem neviditelné koně a sám, táhna za oje, zajel kamsi za hospodu. „Hale huvař dobré voběd!“ volal ještě za sebe.

Maminka se dala do práce. Postavila pec z několika na sebe a vedle sebe složených kousků křídlice, položila několik dřívek do pece s podloženou slamou, na ohnisko nadstavila hrníček a nadrobila do něho kousek chleba.

„Ešče jeden hrnec, di hunem pro ně!“ zas tak dospěle hodila sebou Babuška po Jozífkovi, pošlehujícím housata za stálého

volání „Haj, Haj, Haj!“

„Deť šak máš – nač?“

„Mosím přece postavit haji dobetku! Čehopak se nažere?“

Než se Jozífek vrátil s hrníčkem, měla už Babuška kudličkou nakrájený zemák i kus řepy pro dobytek.

Musela to být výborná pec. Než se Janíček obrátil na poli před hospodou – už měla Babuška všechno připraveno, uvařino – už jen „sednót a hjíst“.

„Bóže, co z teho pole nejede? Poledně huž vodzvono, huvařino je a von nikde!“ sama sobě utrápeně stěžovala si Babuška. Netušila, nešťastná, že hospodář nemohl projet kolem hospody, aby se nezastavil na slzu.

„Huž jede!“ zdaleka volal Jozífek.

S vozíkem plným trávy opravdu se napařoval v slunci Janíček. Ale – v jakém stavu! Šel, šel, ale nebyla to chůze střízlivého člověka.

„Bóže, huž je zas vožralé!“ – sejjala ruce bolestně Babuška a vyvrátila velké své poměnky k nádhernému nebi.

Dobře to Babuška uhádla. Tatínek byli opravdu na mol. Potáceli se na kratičkých nožičkách, hlavou lítali kupředu, týlem zas do zad, a kam hospodář hlavou, tam za ním vůz s trávou; co naložili před hospodou, to ztratili cestou.

„No, te seš pěkné! Co zas ti čerti nesli do tý zatracený kutě! Tří!“ Tentokrát zas Babuška s opovržením k mužskému rodu odvrátila se od škaredého muže.

„Mlč, ženo, a – přičešť voběd!“

„A nebodo mlčet! Všecko prochlaščeš a já tade nešťasná - -“ dala se do líčeného pláče - - „Co zvostane dětem?“

„Povídám ti, mlč!“ s býčí urputností nachýlili se po ní tatíček a napřáhli po ní pěst.

No, nedopadla. Svalili se i s Babuškou a chrápali oba.

Když bili tatíček napité, Babuška vždycky musela s ním spát.

Za málo okamžiků byl Janíček zas jak lusk.

„Mami, mami!“ rozkřiknul se Jozífek a kačením krůčkem běžel naproti tentokrát už dorostlé a zubožené ženě, ohýbající se až k zemi pod nesmírnou nůši trávy.

Jozifka odvedla za ručičku a za chvíli i na Janíčka zavolal vlastní jeho otec. - - - Babuška sama – co by dělala? Už přirozeným krokem utáhla se do své chalupy. Bylo po hře.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

polovina roku je za námi. Úspěšně byla dokončena výstavba sběrného dvora. Nákladem 2.766.000,- Kč, z toho prozatím z dotací 1.605.000,-Kč, bylo vybudováno dílo, které bude sloužit občanům naší obce po mnoho dalších let. Po kolaudaci, která nás čeká v průběhu měsíce srpna, bude sběrný dvůr uveden do provozu. Otvírací doba se změní a nově bude provoz každý týden, a to v sobotu od 16 do 18 hodin v letním čase a od 14 do 16 hodin v čase zimním. Je možné, že se do budoucna tyto hodiny budou ještě upravovat, aby co možná nejvíce vyhovovaly většině občanů obce. V dlouhodobějším plánu je i výstavba malé, dřívě nazývané „komunitní“ kompostárny. V roce letošním snaha o získání dotace na toto zařízení přišla vlnivě. Na krajském úřadu nám nebylo vydáno souhlasné stanovisko, které je nedílnou součástí žádosti o dotaci. Ing. Šunka, který má tuto oblast na starosti, připravil naši obec minimálně o 1,3 milionu dotačních korun a o další nemalé peníze chce tímto rozhodnutím připravit občany. Nemá zájem, aby obce v Jihomoravském kraji s minimálními náklady likvidovaly svůj bioodpad ve svých kompostárnách, ale aby se shnilá tráva s velkými náklady, které samozřejmě zaplatí občané, vozila do velkých, jím povolených kapacitně předimenzovaných kompostáren. Nechceme zbytečně zatěžovat rodinné rozpočty občanů a proto se dál budeme snažit o vybudování obecní kompostárny. Z roku loňského se nám přesunula dodávka traktoru se zametací nástavbou. Papírová válka je ukončena a už by nemělo nic bránit realizaci dodávky a stroj by konečně měl sloužit v obci. Každým dnem očekáváme dodání smlouvy, která musí být ještě schválena zastupitelstvem obce. Hotová je druhá a zároveň poslední etapa oprav staré pošty. Opravené prostory budou i nadále sloužit jako příruční sklad obecního úřadu, i když v současném technickém stavu by je bylo možné využívat i na jiné účely. Hlavním důvodem oprav byl jednak velmi špatný technický stav budovy, ale také budoucí návaznost na projekt tělocvičny. Co se týká vlastní stavby tělocvičny, trvá i nadále stav, kdy většina dotačních titulů v programovacím období 2007 – 2013 v letošním roce již jen dobíhá a nové 2014 – 2020 zatím žádné vhodné dotační příležitosti pro náš záměr nenabízí. Nezbytvá, než dále intenzivně na tomto záměru pracovat. Nové stanoviště pro kontejnery na sklo a plast v části obce „Záhumna“ se osvědčilo a kontejnery jsou plně využívány. O prázdninách, kdy je škola zavřená, provádíme vlastními silami pomocné práce ve dvorním traktu, kde by dle projektu měly být v budoucnu nové prostory pro družinu. Jedná se o bourání a vyvážení starých podlah a omítek. Koncem srpna začne první etapa výstavby inženýrských sítí v lokalitě u hřiště. V druhé polovině roku je naplánována výměna schodiště do ordinace praktického lékaře za bezbariérový vstup. Ve spolupráci obcí na kloboucku je v přípravě kniha, která má zachycovat dění a změny v jednotlivých obcích. Ve dnech 10. a 11. října se konají komunální volby, které rozhodnou o zástupcích, kteří povedou obec v dalších čtyřech letech.

Vážení spoluobčané, přeji Vám pěkným počasím podkreslený hodový víkend i zbytek letního období.

Libor Veverka

KULTURA - ŠKOLA - SPORT

Základní škola

Zahájení nového školního roku 2014 / 2015 proběhne v pondělí 1. září 2014.

rozmístěny na hřišti i u bufetu. Domů se mnohým nechtělo ani po té, co hudba přestala hrát. Vydařenou akci podpořilo výborné počasí.

Již nyní se těšíme na další taneční zábavu. 24. ledna 2015 Vás pozveme na společenský ples.

Hekl Jaroslav

TJ Diváky

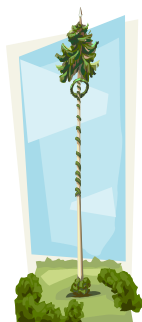
Čtvrtá „Letní noc“

Dne 2.8.2014 pořádala TJ Diváky zábavné sobotní odpoledne, na které navazovala večerní zábava. Velmi známé a očekávané fotbalové utkání Záhumna : Dědina bylo zahájeno oproti plánu později. Čekalo se jako vždy na aktéry – hráče, kteří reprezentují tu, či onu část naší obce. Hrál se na velké hřiště i když počet hráčů na obou stranách nebyl naplněn. Utkání skončilo nerozhodně 5:5. Penaltový závěr vyšel lépe na straně „Záhumen“, kteří vyrovnané utkání dotáhli ve vítězství 6:5. Branky vstřelili za vítěze 1x Valíček Jakub, 1x Petráš Zdeněk, 1x Podlucky Tomáš a 2x Veverka Libor ml. Branky za poražené 2x Rosival Květoslav, 2x Mrhal Miroslav a 1x Kilinger David. Večer pokračoval zábavou. Na terase se tancovalo, stoly byly

Rozpis

SO	23.8.	11 : 30	Křepice „B“ - Diváky
NE	31.8.	16 : 30	Diváky - Uherčice
NE	7.9.	16 : 30	Starovice - Diváky
NE	14.9.	16 : 00	Diváky - Kobyly
NE	21.9.	16 : 00	Kurdějov - Diváky
NE	28.9.	16 : 00	Diváky - Horní Bojanovice
SO	4.10.	15 : 30	Velké Němčice „B“ - Diváky
NE	12.10.	15 : 00	Němčičky/V.Pavlovice - Diváky
NE	19.10	16 : 30	Diváky - Zaječí „B“

Pozvánka na hody

Diváčtí stárci a stárky

Libor Veverka a Jana Glocová   Miloš Gloc a Hana Divišová
Ivan Kosina a Eliška Sokolářová   Radim Juriček a Veronika Majerová
Zdeněk Veverka a Zuzana Srncová   Marek Pirnus a Michaela Žemličková
sklepník: Miroslav Mrhal

Vás srdečně zvou na tradiční hody, které se konají 16. a 17. srpna 2014.

Stavění máje proběhne v pátek **16. srpna** v podvečer, pozvání bude oznámeno rozhlasem.

Po oba dva dny hraje DH Hovorané. V sobotu i v neděli bude sraz u první stárky ve 14:30 hod. Krojovaný průvod v sobotu půjde obcí na „Dolní konec“ a v neděli přes „Záhumna“ a „Horní řádek“.

Víte, že ....

Mariánská ochranovna Diváky – I. část

Dům č. 5 koupila Terezie Sengová od rodiny Vytrhlíkovy, která odešla spolu s dalšími rodinami do USA (Nebraska). Terezie Sengová, divácká rodačka, manželka zámeckého doktora, bezdětná, se po ovdovění rozhodla věnovat majetek na dobročinné účely. Finančně tyto snahy výrazně podporovala i baronka z Lewetzovů. Na místě domu č. 5 nechala Terezie Sengová vystavět ochranovnu jako filiální dům milosrdných sester sv. Kříže s kaplí Panny Marie Pomocnice. Slavnostní otevření 12. října 1822 stvrdil přípisem c.k. okresní hejtmán J. Mop dne 20. listopadu 1822. Ochránovna byla vedena jako ústav pro péči o nemluvnátka nemajetných rodičů, až do 30. let 20. století jediný svého druhu na Moravě. Ostatní ústavy byly pro děti starší. Batolata byla bezplatně opatrována až do věku 3 let od 7. hodiny ranní do 18. hodiny odpolední, kromě jedné hodiny polední vyhrazené pro matky dětí. Provoz byl i v době hlavních prázdnin. Dále zde byla zřízena dětská zahrádka pro všechny děti v obci starší 3 let, pracovna ženských ručních prací, kurzy vaření a ambulance. Dětem byla zdarma poskytována strava, postel, ložní prádlo a částečně oděv. Pro starší děti byla dle týdenního plánu rozdělena výuka na 15 hodin volného zaměstnání, 8 hodin slovního cvičení, 10 hodin hry a 4 hodiny zpěvu.

V roce 1892 po nesčetných žádostech A. Mrštika na školský úřad bylo povoleno rozšíření jednotřídky na dvoutrídni školu (budova obecního úřadu). Rozpočet byl stanoven na 14000 zlatých rak. měny. Pro odpor některých radních, nezáměrně k získání subvencí a finanční tíseň se obec odmítla finančně podílet. Proto v r. 1893 otevřela zakladatelka v Ochránovně jednotřídní dívčí školu, ta byla v letech 1897-98 rozšířena na dvoutrídni s právem veřejnosti, čímž zastupovala školu veřejnou. Správou ochranovny byla pověřena brněnská biskupská konzistoř a milosrdné sestry sv. Kříže. Kongregace neměla dostatek odborných učitelek, proto sestry v r. 1893 odešly. Přišly školské sestry III. řádu sv. Františka, které zde působily 43 let. Výjimečnou osobností byla představená Aloisie Vysloužilová, nar. 1848 v Troubkách. Pocházela ze vzdělaného rodu, jeden z jejích bratrů byl advokát v Uherském Hradišti, jeho švagr, advokát, starosta Kyjova a rovněž starosta kyjevské župy sokolské (K. Kozárek). Představená si svým lidským přístupem, skutky konanými nad rámec svých školských povinností a statečným přemáháním těžké choroby získala srdce všech, kteří se s ní setkali. Už za svého života se stala legendou, a tak zápis diváckého faráře p. Buchty po jejím pohřbu v r. 1902 je dostatečně výstižný „... zemřela matka všech ...“. Choroby, hlavně TBC, si vybírají svoji daň nejen na vesničanech, ale i na sestřičkách v ochranovně. Vedením ústavu byla pověřena učitelka literatury Klotylda Matýšková, nar. 1869 Šitbořice č. 90. Další sestřičky: hospodyně Jolenta Macháčová, učitelka Pia Nesvadbová, opatrovnice v jesličkách Helena Zlámalíková a pěstounka Beata Křoupalová. K. Matýšková odchází z Divák v r. 1914 po 27 letech učitelování. Výnosem č. 7490 z 25/3/1911 byla provedena změna dětské opatrovny na školu mateřskou, kde byly přijímány děti až od 3 let.

Ústav byl udržován ročními úroky z nadace zakladatelky. V nejtěžších letech 1916-1922 vypomohla ústavu dobročinnost obyvatel z okolních vesnic, řádové sestry se zřekly platu, subvencí min.soc.péče (3000 Kč) a moravského zemského výboru (2000 Kč), takže od r. 1920 mají děti opět všechny výhody jako v době založení. Finanční hotovost po zemřelé Terezii Sengové byla nemalá, ale jelikož ve své závěti nechtěla nikoho opomenout, tak se dědictví zatížené mnoha břemeny, rozšířilo mezi velké množství pozůstalých. Vznikem Československé republiky a velkou inflací na počátku 20. let v Rakousku, kde byly peníze uloženy, nezbylo z jejího odkazu takřka nic. V roce 1922 pozůstalá majetek z domu č. 5 a zahrady, jistiny 106000 Kč a 4% úroků z cenných papírů, což celkem činilo 120000 Kč. (Roční úroky z jistiny a cenných papírů -2.400 Kč). Po odchodu K. Matýškové se představenou stává M. Křižíková. V roce 1919 se proslýchlo, že řádové sestry mají být ze správy odvolány. Občané z Divák a okolních vesnic, jejichž dívky navštěvovaly toto zařízení, sepisují petici a spolu s podpisy zasílají ministerskému předsedovi 11. srpna 1919. Zamýšlené rozhodnutí se podařilo zvrátit.

(za poskytnuté informace děkují Mgr. Sedláčkovi a paní Š. Baťkové)

Jaroslav Němeček

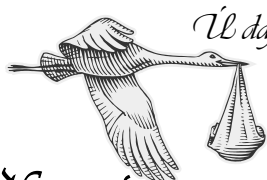
Protokol čis 26

sepsaný v sezení obecního výboru ze dne 18. října 1915 v 6 hod. večer

1. Přečten protokol poslední schůze ze dne 1. srpna 1915
2. Přečten přípis c.k. okr. hejtmantství ze dne 14/10 1915 č. 29792 ve příčině střevního tyfu, který v obci znovu vystupuje
3. Čten přípis c.k. okr. hejtmantství v záležitosti zvolení obecního honebního výboru
4. Střecha pastoušky spadla. Pan radní Kutálek se ptá, co s rozbouřanou pastouškou učinit.
5. Rozpočet má být pořízen, ale nebyly dosud přístupny účty z loňského roku jsou uzavřeny a zapečetěny v obecní skříni rukou pana narukovanějšího starosty. Pan radní Kutálek sděluje, že byl c.k. okresním hejtmantstvím zmocněn aby za přítomnosti obecního výboru účty byly otevřeny a dle nich pak rozpočet sdělán.
6. Čten přípis vys. zem. výboru markr. morav. ze dne 13/8 ve příčině půjčky a přirážek pro rok 1915.

(Doslovný, gramaticky neupravovaný přepis z originálu Protokolu o jednání obecního výboru, z knihy založené v roce 1892)

SPOLEČENSKÁ KRONIKA Rok 2014

Narození:

Sofie Soukopová
Viktorie Nasadilová
Václav Mikeš

Ošatky:

Jitka Nestrojilová – Martin Rozsival
Renata Rozsivalová – František Jadrný

Úmrtí:

Blahopřejeme jubilantům :

Květen:

61 let Fialová Věra
63 let Kedrová Marie
66 let Němeček Jaroslav
66 let Pokorný Jan
68 let Štrubl Jiří
68 let Hanák Petr
84 let Čuta Jaromír

Červenec:

60 let Hekl Jaroslav
61 let Hošková Vlasta
64 let Soukop Jan
66 let Stelmaščuk Rostislav
67 let Bělka Jaroslav
68 let Skřivánek Ladislav
70 let Stěelec Jiří
74 let Bezděk František
80 let Valíčková Marie

Srpen:

60 let Němečková Marie
60 let Böhmová Jana
61 let Němeček Vladimír
61 let Pernesová Naděžda
61 let Honzirková Marie
61 let Fiala Pavel
62 let Kedra Miroslav
62 let Hanáková Eva
63 let Sáčková Marie
64 let Stejskal Josef
65 let Bílý František
67 let Ryšavý Vladimír
68 let Štrublová Marie
73 let Macušová Jana
81 let Graclová Helena
81 let Neugebaurová Ludmila

Červen:

65 let Kiliánová Božena
68 let Hájková Marie
70 let Sokolářová Marie
71 let Suchánková Jana
79 let Hopjanová Pavlína
80 let Ludín Lubomír
82 let Čutová Ludmila

Termín uzávěrky dalšího čísla : 8.12.2014

Na vydání tohoto čísla Zpravodaje spolupracovali: Marie Němečková, Radka Prokešová, Jaroslav Hekl, Jaroslav Němeček, Libor Veverka

Občasník obce Diváky Habrůvka, vydává Obec Diváky, 691 71 Diváky 110, IČO 00283100.

Zaregistrováno MK ČR E 14521. Neprošlo jazykovou úpravou.

Email: divaky@divaky.cz

NEPRODEJNÉ